49. évfolyam 1891. 11. szám. Debreczen, vasárnap, márczius 15.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . . . 2 frt.
Fél évre . . . . . 1 „
Községeknek 60 kr. évi postadij előleges beküldése után ingyen.
Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Nagyvárad-utcza Tassmer-féle 2083-dik számu házban, a megyeházzal szemben.
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESITŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési dijak:
Négy-hasábos petit sorért 5 kr; többszörinél 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknél nagyon kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér"-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa (előbb ifj. Csáthy K.), Telegdi K. Lajos* és *László Albert* könyvkereskedésében, Budapesten: *Goldberger A. V.* és *Haasenstein* és *Vogler*, Bécsben, Prágában *Haasenstein* és *Vogler*, *A. Oppelik, Schaleck H., Stern Mór* és Párisban, Hamburgban és Majnai-Frankfurtban: *G. L. Daube* és *Mosse Rudolf* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Egy miniszter, az ifjuság és — Debreczen.

— Köz és helyi érdek. —

Már a legrégibb kor értelmes férfiai is átlátták, hogy az ifjuság szellemi képzésének csak ugy van meg az értéke, ha a test is meg van edzve kitartáshoz, fáradalmakhoz stb. Mert hiszen ők mondták s bizonyosan érezték is, hogy „csak ép testben lakik ép lélek!"

Egy bölcstől kérdték, hogy mivel örökitsék meg emlékét?

— Hagyjátok — ugy mond — halálom évfordulati napjain a gyermekeket játszani.

Ez a bölcs tudta, hogy egy nemzet férfiainak testi erőre is van szüksége s hogy ezt fejleszteni ép oly szent kötelesség, mint a szellemi érdekek fölött őrködni.

Beszélik, hogy a poroszok nagy embere azt mondá, hogy a francziák fölött aratott győzelmet a poroszok a — néptanitóknak köszönhetik.

Én azt hiszem, hogy ha ez a mondás igaz, akkor nem azoknak a boldogtalan néptanitóknak monda bókot a nagy államférfiu, a kik a nyelvtani szabályok bemagoltatásával kivánják a dicsőséget megszerezni magoknak, hanem azoknak, a kik a testi erő fejlesztését és edzését sem hagyták figyelmen kivül, sőt átlátva ennek rendkivüli fontosságát, ép oly mérvben igyekeztek ennek elérésén, mint fáradoztak azon, hogy nem nyelvtani elméletek szövevényes szabályait bemagoló, de tiszta és józan gondolkozásu értelmes polgárokat neveljenek.

Sajnos, hogy hazánkban főkép a felekezeti iskolákban a test gyakorlásra vagy semmit, vagy nagyon keveset adnak.

Ezt átlátta a mi kitünő tanügyminiszterünk gr. Csáky és ez irányban is nagy horderejü intézkedéseket tett s ezek közt kimagasló az, hogy országos torna-versenyt rendeztett a budai vérmezőn, jutalom dijjakat tüzve ki a győztes ifjaknak és tanáraiknak.

Korlátolt elmével bíróknak kellene lenni e sorok irójának, ha ez intézkedés magasztalásához kezdene.

Sokkal nagyobbszerü és sokkal könnyebben felfogható értéke, sem hogy ez szükséges volna.

De elborult az ő debreczeni érzésü lelke, mikor olvasta a „Debreczeni Ellenőr" czimü helybeli lapból, hogy ezen a nagyszerü tornaünnepélyen, a debreczeni hires diákság — nem fog részt venni.

Miért? Kit terhel a felelősség ezért?

Mert ez oly mulasztás lenne, a miért lesz oka Debreczen hires és sok tanintézetének pirulni.

Hisz ezzel a kálvinista Róma kiadná a bizonyitványt, hogy ezen a téren neki nincs mit bemutatni, mert ő bizony rá sem hederit a testi nevelésre, végezzék az ifjak azt otthon, az utczán, vagy ott, a hol tetszik.

Pedig tehetjük harmadfélezerre a testgyakorlatra utalt tanuló ifjuság számát s az ismert tantervek és értesitők szerint tanitják is a testgyakorlatot a különböző tanintézetek ben, még pedig a törvény kivánalmai szerint, mert ha ez nem igy történnék, akkor az elfogadhatatlan helyzet ellen történt volna alapos intézkedés, mit el[illegible] a nem zet az iskolákat kormányzó testületektől.

De hát mért marad el a debreczeni hires diákság az országos versenyről. Fél? Megadja magát előre? Szomoru dolog volna, ha ez igy lenne.

Talán a rendszerben van a hiba? De ha hibás a létező és rossznak mutatkozó helyzet, nem lehet azzal szakitani? Miért?

Ki vállalja el e miatt a jelen és a jövővel szemközt a felelőséget?...

Egyik helybeli laptársunk rámutatott egy kis ujdonságban arra, hogy a tornászat tanitására nincs alkalmas egyén.

Lehetetlen! Ha nincs, keresni kell, mert Debreczenre nem csak szégyen háramlik, de felelősség is e miatt.

Sokkal szükebb keretü e lap, sem hogy ez üdvös tárgy kimeritőn tárgyalhat benne, de nem is ez a czélja; — rámutatott egy rettenetes nagy mulasztásra kálvinista őszintességgel és egyszerüséggel és várja a tettekben nyilatkozandó feleletet, mely hogy nem késik, arra biztositékot nyujt nagyszámu tanintézeteink vezetőségének ismert nemes fenkölt és a korszellemet megértő gondolkozás módja.

—n— o—.

— **Iparosaink boldogulása** érdekében ugy szóban, mint irásban sok szép dolog lett elmondva. Most legujabban azt bizonyitják, hogy a magyar — főkép vidéki — kis iparosok azért nem boldogulnak, mert rendesen minden tőke — pénz — nélkül kezdenek a mesterség, az iparág folytatásához, annyira, hogy még az ipar folytatásához szükséges hatósági engedélyt is csak ugy tudják megszerezni, hogy — megnősülnek s egy koldusból lesz kettő s mihamarabb — három. Ajánljuk e tekintetben óvszerül, hogy az iparos-segédek heti keresményéből a főnökök bizonyos százalékot tartsanak vissza, ezt tőkésitsék, kamatoztassék, ugy hogy 6—10 év alatt figyelembe vehető összeg álljon az illető, önállóvá lenni akaró segéd számára, melyet [illegible] be, hogy ez a furcsa inditvány nem alapnélküli de az is igaz, hogy kivitelébe roppant sok akadály, ütközik. Mi is ezuttal — minden további megbeszélés nélkül, — csak felemliteni kivántuk ezt, mely azért nagyon érdemes arra, hogy azok, a kiket érdekel egy kissé gondolkozzanak a helyzetről.

Karczolatok.

— Innen, onnan, mindennünen. —

Minket ugyan kedélyesen megtréfált a — tél. Ime, alig irtuk meg, hogy tán hozzánk fagyott s ugy megugrott, mintha soha sem lett volna közöttünk.

Hát hiszen azt hiszem, hogy ha bucsuzott volna se könnyezte volna meg senki a télapó — ellillanását, mert hát nagyon is szigorun viselte magát

Sőt tán a fakereskedők is örültek.

Mert hát nem kell már nekik több fát eladni — hitelbe.

*

Csak nem hiába mondják, hogy a tavasz olyan, mint valami gyönyörü szép leány....

Igaz, — hisz márcziussal megjelen s az ilyen szép hölgy még az olyan vén szatyort is, mint télapó könnyen lefözi.

Most is a tél ugrott meg a szép tavasz hölgy első — csiklandozására.

*

Hát igen is!

En már szemtanuja voltam annak, még pedig nem egyszer, mikor a megszorult vendég azon törte a fejét, hogy szökhetne meg a — vendéglőstől.

Ezt különben sokan láthatták.

Most Debreczen azt a roppant feltünő esetet adja a világnak tudtára, hogy innen került az első korcsmáros, a ki a vendégei elől szökött meg.

Félreértések ellenében sietünk rögtön kijelenteni, hogy vendégei mind bornemisszák és — gyomorhurutosok voltak.

*

Két napdijast láttam e hét elején nagyon fontos képet vágva tanácskozni.

Nem én vagyok oka, hogy meg kellett hallanom, miszerint azon tanakodtak, hogy a téli rokknak annak idejében kinevezett felöltőjökre, a szép tavaszi napok felderültével, felvarják-e már a — szürke gombot, vagy nem?

Mert hisz az tudva levő dolog, hogy a 60 kros napdijjasok téli és tavaszi felöltője egy és ugyanazon kabát, csakhogy télen fekete, tavaszszal meg — fehér gomb varratik reá.

— Te! mondá az egyik, az okosabbik, — ne varrjuk még fel a szürke gombokat. Hát ha [illegible] tán a czérnái sünik.

— De hogy! megismernék, hogy megint a téli kabátot neveztük ki „tavaszi felöltőnek!"

Tetszik látni! A szegénységnek is meg van a — humora.

*

Bercsényi Naftaliné szomorun panaszkodék az édes tátele lébennek.

— Táti! mióta összekerültem ezzel a Naftalival, egyetlen egy jó órát sem töltöttem.

— Sült hazugság lányom, már hogy ne töltöttél volna? hisz a multkor is láttam, a mikor nálatok voltam, hogy olyan jól jár az órátok, a mint a — debreczeni toronyórák még soha sem jártak.

*

Ezer okom volt Párisba nem menni s ezen ezer ok közül felemlitem azt, hogy csak három szomoru forintom vala s azt hiszem a bölcs olvasó belátja, hogy ez az egy ok elegendő arra, hogy a többi 999-et bölcsen elhallgassam.

Miután Baross miniszter kiókumlálta a zónát, hát én is a „helyi forgalmu" zónás jegyet vevém igénybe és Hajduvármegyén át Bihar országba utaztam, az igaz, hogy csak a szélibe, de hát nem is mehet az ember egyszerre a közepébe valaminek s nekem jó volt a — széle is.

Aztán jártam én már Bihar ország kellő közepében is és még sem éreztem oly nagyon jól magamat, mint az innensö szélébe.

Télapó épen azon a nap volt szives megugrani tőlünk, a melyen én kirándulni mentem.

Az első tavaszi napfény derüje ömlött a tájon.

Ragyogott a napfény s táncolt a napsugár a fagyos hórétegen s a hóból vigan csergedező vizecske leve s a hó utánna ment a vén télapónak...

A bucsuztatót a tavaszi metsző szél siráma szolgáltatta e kedves temetéshez s mig én az én kedves biró urammal a fogatán haladtam czélpontom felé, néztem a természet alkotó erejét, mely rombolta a tél alkotásait s előnkbe tartá az eljövő tavaszt hirdető szépségeket.

Debreczeni ember „bércz"-nek mondaná azokat a homok-buczkákat, a melyek közt utunk elvezetett.

E homok halmok a vidék kincses bányái.

Hiszen mindenütt azt beszélik, hogy az elpusztult szőlők helyett a homok dombok fogják a kedv-deritő italt szolgáltatni, már pedig a jó bort mi magyarok megisszuk s a jó borból kevés is felséges, hát még a — sok.

Nos, az itt már is létesült (Szabó L. a tarczali vinczellér iskola igazgatójának van egy nagyszerü ültetvényes telepe) és létesülendő szőlőskertek az uj-létai népnek javára lesznek, mert munkátis kapnak s mert ők magok is ültethetnek majd.

Uj-Léta 3 évtizeddel ezelőtt nem létezett.

A föld szállt egyik-másik tulajdonosra s végre az osztrák földhitelintézeté lett s ettől veszik törlesztésre a mostani lakók, kik a Tisza partjáról (Tisza-Dob, Tisza-Nána, Tisza-Dada) Eger, B.-Ujváros s egyéb helységekből telepedtek le ide, erre a jó földre, mely becsületes, jó munkát igényel és fizet tisztesen.

Két évtized alatt 1016 lelket számlál Uj-Léta s miután megvette a Kövesdi János-féle birtokot 34 ezer forintért, megint oszt ki telket s lehet remélni, hogy 60—70 család fog oda letelepedni s igy erősen fognak szaporodni.

A lakosság erőteljes ép, becsületes, munkás.

Hogy erőteljes, mutatja a sorozás; a most sor alá kerülő 34 ifjuból 30 bizton beválik.

Hogy becsületes mutatja az, hogy mióta a község fent áll egyszer fordult elő lopás, pedig ott a kapukon nem igen van lakat, mert hisz a kerités is — alacsony.

Hogy józan életü, mutatja az, hogy az egyetlen korcsma bukóba van s a korcsmáros szebb hazát megy keresni.

Hogy jómódu igazolja az, hogy egyetlen szegénye van, egy öreg ember, a kit a község tart.

A községnek van igen csinos községháza, melyben jó tanácsterem, jegyzői iroda és jegyzői lakás van.

Az épületek ha nádasak is, egészségesek és tiszták.

Az utczák — négy van — szélesek s fával beültetvék s csak tavaszszal sárosak.

Józan gondolkozásu, bölcs előljárósága van.

És ez a szerencse, ez a község szép jövőjének biztos záloga.

A járás szolgabirája: a derék fiatal Kovásznay Marczell, ki Ő Felsége Székelyhidoni tartózkodása alatt beigazolta, hogy kitünő rendtartó tisztviselő.

Figyelmének kiváló tárgya: járásának ez uj községe s minden alkalmat megragad, hogy tanácsával, segélyével, jóindulatával annak természetes és szép irányu fejlődését előmozditsa.

Csak is ily kiváló közigazgatási tehetség fő-

TÁRCZA.

Nem látlak már soha!

(V...a czyklus.)

Merengő alkony órán, langy nyári éjeken,
Ha átnyargal a szellő az erdőn s réteken,
Ha hallgat a madárdal s elbólint a fa lombja,
S az utolsó sugár is eltün homályba halva,
Egymás csókjába fullad langy szellő virág illat
S kigyul felhőtlen égen a tünde esti csillag,
Ha utra kél az éjbe, a rémes rom-madár,
S félelmes huhogástól viszhangzik a határ;
— Olyankor mindég-mindég ugy tetszik én nékem
Hogy csak hozzám kiált s hogy nyugtom soh'sem lelem;
Mert éktelen dalának örök refrein sora:
„Nem látlak már soha!"

Csillagtalan hüs őszi éjeken,
Ha az álom kerüli két szemem,
S künn alszik a hervadt bimbó s virág,
S meg-megcsörren a lombtalan fa-ág,
S az elmulást az ég is megsiratja:
Egy-egy könycsepje koppan ablakomra,
S a remegő levél a nyirkos, hüs porondon,
Ugy fázik. — A késett hajtásokon
Halotti tort ül dermesztő hideg,
Hogy fölkaczag a metszö őszi szél;
Ugy tetszik, hogy csak én hozzám beszél;
Csak én értem, hogy mit jelent dala:
„Nem látlak már soha!"

És minden, minden, a mi hangot ad,
Csak azt kiáltja hozzám untalan.
— És én bolygok keresve árnyadat,
Hogy visszasirjuk ketten régi multakat,
— — De ködbe foszlik esdő jaj szavam,
S elnémul tikkadt száraz ajakam,
S minden felől csak egy hang zúg felém;
Az átok végső kárhozat szava;
„Nem látlak már soha!"

Szathmáry Zoltán.

Egy uj falu.

— Bihar „ország"-ban. —

Nem ritkaság az a mi hazánkban, hogy lakatlan és puszta terület egyszer megnépesül s aztán nehány év mulva viruló község fejlődik belőle, birva, megszerezve kitartó, nehéz munkával a szép jövőt igérő minden tényezőket.

Olyan gyorsan, mint Amerikában, még nem megy ugyan nálunk a dolog, — de itt is fordul elő már olyasmi, hogy a „hihetetlen és mégis igaz" ismert mondás jut az ember eszébe.

Hát egy ilyen faluról akarok én megemlékezni, a mely majd nem ugy termett, mint a subagallér. Hirtelen s magától.

Biharország egyik már is nagyközsége az, a melyikről irok, — talán a legujabb faluja ennek a nagy vármegyének s még is oly községe, hogy olyan kedves lehetne előtte, mint Jákóbnak volt a fiai között a legkedvesebb, az apró — Béniámin, az utolsó szülött.

Itt van hozzánk debreczeniekhez egy macskaugrásra s ha jól sejtem a dolgot, ez a kis helység Debreczen közgazdasági életében fog szerepet játszani — nem soká.

A neve: Uj-Léta.

*

Régen nem mozdultam már ki Debreczenből.

A mult héten rám jött a betü iránti ellenszenv s egy kis szórakozásra vágytam.

Tejet hord nekem egy asszony.

Megbotránkozva veszi észre az annyok, hogy a tej helyett tisztaviz van a fazékban.

— Hát ni! hisz ebben nincs tej, — de viz!

— Engedelmét kérem, — elfelejtettem a vizbe — tejet tölteni.

*

— De kérem, uraságod két jegygyel utazik, pedig itt csak egy gyermek van. A kisasszonynak már egész jegy kellene s igy egy fél jegy áráért megbirságolom.

— No persze! Hát maga azt hiszi, hogy a kisasszony — nem az én gyermekem?

*

— Te hunczfut, körtefa virága! most jösz haza reggel? ugyan mond csak, mit tudtál egész éjszaka csinálni.

(Mondani sem kell, hogy egy gyöngéd feleség fogadta igy szolid életü férjét.)

— Bizony galambom én is azon gondolkozom.

— Nem most kellene azt meggondolnod!

— De hát mi a Pilátus csodáján gondolkoznám — most?

*

Egyik helybeli lapból olvastam, hogy egy ur felhivja a rendőrség figyelmét a csavargó kutyákra s kiváuta, hogy fogdostassa össze,

A rendőrség teljesiti a kérelmet.

Jön a másik czikk, ugyanabban a lapban. Az már dörgedelmes!

Hogy meri a rendőrség nappal elfogatni a nappal csavargó kutyákat!

Már vártuk a harmadik czikket.

Ebben utasitani kellett volna a rendőrséget egy parancs kiadásra, mely 5 napi elzárási büntetés terhe alatt hagyja meg a nappal csavargó kutyáknak, hogy egy kifüzött éjjen jelenjenek meg a „Pásti közben“, hol a peczérek — összefogdoshassák.

Ez a kérelem nem jelent még meg, — de a két előbbi utáu, már nem soká késhetik.

*

Hét szolgai állásra van pályázat hirdetve a kir. táblához.

Ebből csak 3 kell ujonnan, mert 4 a régiekből fog kitelni.

A 3 helyre 162 egyén pályázott.

Rengeteg áhitozó, de vigasztalódjunk.

A debreczeni uj templom orgonája még a közönség jóakaratában van s az orgona nyomói állásra már is 197 egyén adta be kérvényét.

*

— Miféle iv az, a mit aláirtál?

— A márczius 15-iki bálra jegyeztem elő magamat, remélem nincs ellene kifogásod.

— Nincs édes férjem, csak eredj nyugodtan, legyen neked is egy napod, mikor igazán a függetlenséget és a szabadságot ünnepelheted.

*

Biró. Hány liter bort szokott ön naponként vádlott. Attól függ, hogy milyen hangulatban vagyok; ha nagyon haragszom sokat iszom s ha jó kedvem van, akkor még többet fogyasztok; már pedig nekem olyan a természetem, hogy vagy haragszom, vagy jó kedvem van s ha sokat iszom rendesen jó kedvem szokott lenni.

*

— Nos, nyilatkozott Liliomfy ur?

— Igen, bevallotta, hogy szeret.

— Szeret, szeret, de hát egyéb nem történt?

— Ugyan mama, csak nem kivánod, hogy mindent elmondjak!

*

Butafi ur üzleti dologban hosszabb körutra indult, s egyik városban kapja a felesége levelét, melyben értesit. hogy a gólya pár nap alatt megérkezik. Rögtön leül és azt irja vissza:

— Edesem! Három hétnél hamarabb nem menjen haza, addig tehát nagyon kérlek, hogy azzal a dologgal okvetlenül várakozzatok!

Ygenyssa.

HÍREK.

Márczius 15.

Van-e magyar ember, ki ne tudná, hogy miért szokás (!) márczius 15-én még ma anyagias világunkban is lelkesedni? Hogy mi volt 1848-ban e nap?!

A tavasz szellője a bécsi februári forradalom hirét hozta hazánkban, hol az országgyülésen régóta müködtek a szebb kor hajnalának felderitésén.

Márczius 15-én mozdult meg a nemzet, illetve a — főváros népe.

A lelkes ifjak inditották a mozgalmat.

Felszabaditották a sajtót, melynek előtermeke: Petőfi Sándortól hires „Talpra magyar“ czimü verse s a Jókai Mórtól összeállitott 12 pont volt: „Mit kiván a magyar nemzet!“

A nép óriási lelkesültséggel fogadta az eseményeket, volt népgyülés, kiszabaditották Táncsics Mihályt, ki sajtó vétség miatt volt fogva Budán és diadallal vitték Pestre.

És ez a nap vonta maga után a szabadság harczot. Ennek bukása után a nyomatás korát s majd 1867-ben az alkotmányos életet s a mai szabadabb állapotokat.

E napot meg kell ünnepelni mindég hazánkban.

És igen derék dolgot cselekszik a debreczeni tanuló-ifjuság, hogy a nagy nap szent eszméihez hiven e napot megüli.

A mai — vasárnapi — ünnepély müsora ez:

I. Rész.

1. Gyülekezés a kollégium udvarán délután 2 órakor.

2. „Fohász“ Huber Károlytól. Előadja a főiskolai énekkar.

3. Emlékbeszéd. Csánki Benő esküdtfelügyelőtől.

4. „Talpra magyar“ Sz. Nagy Károlytól. Előadja a főisk. énekkar.

5. Szavallat. Diószegi Mihály 2 th.-tol.

6. „Hymnus“ Erkel Ferencztől. Előadja a főiskolai énekkar.

II. Rész.

7. Kivonulás a kollégium nyugati kapuján a nagytemplom előtti téren keresztül az oroszlánhoz.

8. „Riadónak harsogása.“ Huber Károlytól. Előadja a főisk. énekkar.

9. Szavallat. Nagy Kálmán 2. jh.-tól.

10. „Szózat.“ Egressy Bénitől. Előadja a főiskolai énekkar.

A kollégium folyosói és emeletei lehetőleg a hölgyközönség számára lesznek fentartva.

Este a nagyerdőn társas vacsora tartatik.

A „Margit“ fürdőben pedig bál lesz.

Tanitsák meg az apák és anyák, a tanitók és papok e nap jelentőségét övéiknek, hogy a magyar nemzedék ne feledje, tisztelje márczius 15-ét.

Némó.

— **Elismerés.** Ev. ref. egyházunk érdemes tanitói karának Nestora, a 81 éves Szabó József e hó 10-én töltė be a tanitói pályáni működésének 60-dik évét, a mely napon ngs Kiss József kir. tanfelügyelőnk melegen emlékezett meg a derék férfiu és hü élettársa a 78 éves Komáromy Erzsébet asszony érdemeiről. — Szabó József 40 éve tanit Debreczenben a czegléd-utczai ev. ref. leányiskolában s 10,228 gyermek került ki keze alól. A király ő felsége két izben tüntette ki a 81 éves korára most is hiven és pontosan működő derék tanitót. Szabó József atyja Szabó Antal belügyminiszteri titkárnak. Szivből kivánjuk, az érdemes házas pár soká, boldogan éljen.

— **A keresk. ifjak** márcz. 15-diki ünnepélyén mint emlitettük Gáspár Imre a kiváló költő felolvasást tart a szabadságharcz költészetéről. — Benedek János a szintén kiváló szellemü iró és költő alkalmi verset olvas. A keresk. ifjak hazafias ünneplése igen dicséretes. Bár minden egyesületünk igy tenne.

— **A harangozás** ev. ref. templomaink tornyában mától fogva reggel 7, délután 3 órakor történnek. Ugyanazon órákban tartatnak az isteni tiszteletek is.

— **Negyvenéves jubileum.** Szép ünnepély folyt le a debreczeni dohánygyári tisztviselők között. Becker Adám dohánybeváltó felügyelő szolgálatának negyvenéves jubileumát ülte meg. A jubilánst Báthy Zsigmond nagykárolyi dohánygyári tisztviselő üdvözölte, majd Szakolczai János tartott pohárköszöntőt. A jubileumon a környékbeli dohánygyári tisztviselők is nagy számmal voltak képviselve.

— **A nagy takarékpénztár** az 1890-dik évet is fényes üzleti eredménynyel érte el. A 600 drb részvény után 80 frtjával 48 ezer forint osztatik ki osztalékul. 1100 frtot apróbb összegekben ad jótékony czélra; 5000 frtot ád a keresk. akadémia palotájára. De egyéb tekintetben is nagyon szépen gyarapodott a pénzintézetünk, melynek elnöke Szepessy Antal páratlan buzgalommal és szakértelemmel vezeti az ügyeket. — A jogtanácsos Komlóssy Arthur ügyvéd egész odaadással őrködik az intézet ügyeinek jogi ellátást illető részén. E pénzintézetnek neve ezentul: „Első debreczeni takarékpénztár.“

— **Esküvő.** Dr. Fon Antal helybeli jó hirnevü fiatal ügyvéd f. hó 3-án tartotta meg egybekelési ünnepélyét Roth Berta kisasszonynyal, Roth Salamon haszonbérlő kedves és szép leányával N.-Csebben (Zemplén m.) Sok szerencsét a fiatal párnak.

— **Lelkes honleányok.** Remek piros bársony asztalteritő látható a Vámos Károly kirakatában. — Az asztalteritőt két lelkes leány, Nagy Erzsike és Nagy Ilonka kisasszonyok készitették és ajándékozzák a kereskedő ifjak önképző egyletének márczius 15-dikének, a szabadság ünnepének emlékére oly czélból, hogy az egylet estélyein ezen asztalteritő mellett tartassanak a felolvasások.

— **Esküvő.** Reizmanu Adolf p.-thassi gazdálkodó f. hó 17-ikén délután 5 órakor tartja esküvőjét Hartstein Fánny kisasszonynyal Abauj-Szántón. Áldás frigyökre.

— **Gyászhir.** Őszinte részvéttel igazi bánattal közöljük a gyászhirt, hogy Urbányi Fe[illegible] helybeli iparosok egyik kiválú, tevékeny, müvelt tagja, az ön szorgalmából keresett és vagyonos kovács-mester élte 41-dik évében e hó 13-kán, éjjel 1 órakor elhunyt. A megboldogult, mint szegény iparos segéd került Debreczenbe s szorgalma és törekvése alapján nem csak keresett mester, de becsült polgár is volt. Körülbelől egy éve, hogy betegeskedett s ekkor vissza vonult a közélettől. Az iparosokrnek buzgó és tevékeny választmányi tagja volt. Derék ember, kitünő mester és jó barát volt. Halálát neje és nagyszámu rokonai gyászolják. — Temetése ma, vasárnap d. u. 1/2 4 órakor lesz az Anna-utczai házából. — A szeretet és emlékezet örködjenek porló hamvai felett. Isten vele!

— **A városi dalárda** karmesterével a lemondott kiváló zenei tehetségü Tombor Aladár helyett ismét Mácsay Sándor főisk. ének-tanitó lett megválasztva, ki a dalárda erdélyi utja előtt mondott le épen ezen állásról.

— **Tavasz** pillantott be a hét elején. Olyan gyönyörü idők lett, hogy az embernek szinte dagadt a keble, kivált ha nem kell semmijét sem félteni az árviztől. A legszebb tavaszi napjaink voltak. A téli kabátok nagy része eltünt s napernyő és legyező kerültek elő; a vigan és tömegesen sétáltak, a fötéren, a kik ráértek s megkezdődtek az épitkezések, örömére sok szegény családnak. Csütörtökön az idő hüvösre változott, de már mindegy. A hó eltünt, a mi ezután történik, az már nem lesz maradandó.

— **Jászai Mari Debreczenben.** Nemzeti szinházunk tagja, a magyar szinmüvészet méltó büszkesége pénteken este föllépett a debreczeni szinpadon Sophokles „Elektra“ czimü drámájában játszva a megrázó és nagyszerü drámai részekben kiválón gazdag czimszerepet. — Részint idő, részint tér hiány, de főkép elvünkhöz hiven, a budapesti valóban kiváló nagy müvészek alakitását nem részletezzük s a Jászai Mari világra szóló alakitásával szemközt épenséggel nem tehetjük azt, mert vagy jót irunk és az hosszu lenne e lap keretét tulságosan meghaladó, vagy rövid s ebben nem méltathatnók érdeme szerint. — Elég legyen annyit mondanunk, hogy — elhisszük: Elektrája világra szóló alakitás. — A zsufolt ház ünnepelte őt. — Mellette a játszók mind kitüntek. Vendégkép lépett föl mellette: Ráthonyi Ákos ur, ki inkább pattogott, mint alakitott. A fiatal szinész különben igen szép alak és gyönyörü hanggal bir, de — formia kell. — Jászay Marita lelkes közönség s főkép az ifjuság nagyon kitüntette; összesen 30-szor hivták ki s igy tultettek Pozsonyon, hol 23-szor szóllitották a lámpák elé Előadás után a szinház előtt várta az ifjuság a nagy müvésznőt, de a ki sokáig késett s igy előbb Locsareknét éljenezték meg, a ki jó izüt kaczagott a nem várt kitüntetésen. No de kijutott a müvésznőnek is, ki magán nőismerősénél van szálva.

— **Nyugdijazás.** Károssy Jenő m. kir. honvéd alezredes, ki a debreczeni 3 honv. gyalogezred Zilahon állomásozó 4-dik zászlóaljának volt parancsnoka, de közelebb a 19. gy. ezredhez lett áthelyezve, nyugdijazva lett. Jó, szigoru, de szivélyes parancsnok volt. Az ő helyére ment Lőrinczit Dénes m. kir. honvédszázados törzstisztjelő Zilahra.

— **A karszemélyzet** virágvasárnapján tartandó jutalomjátékára ujból a legmelegebben hivjuk fel a közönség jó indulatát. Ugy tudjuk, hogy Haday Sándor a kedvelt népszinmü énekes is fel fog lépni. Tekintve, hogy a karszemélyzetet érintette a szinházi váltság legjobban anyagi tekintetben nagyon méltányos lenne őket megjutalmazni. Az előadás bérletben lesz ugyan, de a bérlők igen tapintatos jó cselekedetet követnének, ha jegyeiket e napra megváltanák.

— **Kerületi börtönt!** Szerdán egy rögzött tolvajt keritett kézre a rendőrség, de a hivatalos szobából elfutott s négy rendőrnek dolgot adott a gazember, a kit Basek Gyulának hivnak, mig betudták tuszkolni a városházához. Az uton ezernél több ember bámulta ezt a menetet. A részeg tolvaj szörnyen káromkodott, ütötte fejével, lábával a rendőröket. Csütörtökön meg egy köszönő csinált botrányt. Azt hisszük: a kerületi rendőr alkapitányságoknak a helyisége mellé egy börtön szobát kellene létesitni s a nappal letartóztatott egyének ide volnának lezárandók s este kisérnék aztán át őket a városházához. Nem Debreczenhez való a fenti esetek megszemlélhetése.

— **Halálozás.** Vágó Károly kereskedő fiatal neje: Biró Róza asszony hosszas szenvedés után meghalt — Hennel Sámuel iparos 4 és fél éves kedves kis fia: Alfréd elhunyt. Temetésök nagy részvét mellett ment végbe. — Özv. Fényes Józsefné szül. Draveczky Amália asszony élte 73-dik évében elhunyt. Temetése ma, vasárnap lesz. Béke poraikra.

— **Szinház.** A mult hétnek több érdekes jól sikerült estéjéről számolhatunk be. — Mindjárt a mult szombaton Tauffernė Szentesi Vilma jutalomjátéka szépen sikerült. Az „Üdvöske“ adatott s Bettina szerepében kitünő alakitást mutatott be a jutalmazott, ki számos kitüntetésben részesült. Andorffy és Püspöky mulatságos alakitása köztetszést nyert. Ellinger Ilona igen kedves volt a herczegnő szerepében. — Vasárnap a „Becsület“ adatott, melyben a szereplők (Csiky, Lászyné, Palotai Piroska, Tájkerti Berta, Góth, Balassa, Püspöky) a szokott kitünők voltak. — Hétfőn a „Czigány“ adatott, melynek Rózsi nehéz drámai szép szerepében Palotai Piroska játszott mély érzéssel, jó felfogással. — Valentin L. bucsufelléptéül: „Sataniel“ operette adatott. A közönség elég szépen s Valentinre kellőn megnyugtatóan fejezte ki elismerését a távozó szinész s volt igazgató iránt, — valamint volt személyzetének egy kis része is. Nem akarunk semmiféle egyéni nézetek birálgatásába bocsátkozni, de kijelentjük, hogy a szintársulattól többet vártunk volt igazgatójuk iránt s Locsareknét Ellinger Ilonát és a karszemélyzetet dicsérettel emlitjük fel, mint olyanokat, kik a gyöngéd figyelemmel s mult idők emlékekép a távozó igazgatóról megemlékeztek. Az előadás jól folyt le. Valentin a közönségtől koszorut, sok tapsot és kihivást kapott. — Szerdán az előadás meg lett ismételve. — Csütörtökön a „Gárdisták“ ez a minden zenei szépsége daczára elbukott operette adatott kis közönség előtt. Kár volt e szinidényben elővenni, hisz a karmester beláthatta volna, hogy siker nem lesz, igy e darab megmaradhatott volna jövőre ujdonságnak. No bizony hat hónap alatt, — a mig az előadását igérgették, mehettek volna sokkal többre is.

— **Rövid hirek.** A mult héten 49 gyermek született és 38 egyén halt el városunkban. — A városi dalárda megtartotta évi közgyülését, melyen örvendetesen lett tudomásul véve annak folytonos gyarapodása. A tisztikar maradt a régi. — Flezsár Róza 26 éves csinos leány, öngyilkos lett, A „Margit“ fürdő egyik fürdőszobájában egy éles konyhakésssel a gége csövét keresztül vágta. Meghalt s eltemették s egy kis sirhalom jelzi egy boldogtalan élet befejezését. — A Zichy Géza jubileuma tárgyában ma szombaton d. u. nagy értekezlet tartatik, — A lutheránus templom oltárát Virágvasárnapján szentelik fel. — Február hóban 74,607 frt lett adóba fizetve a lakosok által. — Ev. ref. egyházunk ez évi bevétele 84,548 frt, kiadása 70,566 frt. — Igy marad 13,981 frt. — Dr. Király Ferencz orsz. gyül. képviselő édes anyját, Király Józsefné urnőt nagy részvéttel temették el vasárnap. — Városi közgyülés lesz a héten csütörtökön, melyen igen érdekes ügyek lesznek tárgyalva. — A huszár önkéntesek közzül 16-an káplárokká lettek. — A Batthyáni utcza lakói a járdájokat kérik kiaszfaltoztatni még ez évben. — Dicsőffy József lelkészt névnapja alkalmából a nők ajándékkal tisztelik meg. — Debreczen és Kadarcs közt levő országutat vlz boritja. — Erdős Józsefkollegiumunk hittanára megszerezte a tudori czimet. — A keresk. akadémia tanulói ének- és zene-estélyt fognak rendezni. — Halasi Péter és Tóth Mariska eskövője szeredán volt. — A pinczérek bálja e hó 12 én igen szépen sikerült. — A város a nagyerdőn egy 5000 frtba kerülő emeletes nyári lakot épittet még ez évben. — A katonai lóvásárra e hó 13-án 62 lovat vezettek elő s csak egyet vettek meg 325 frtért.

— **Ingatlanok forgalma.** A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál folyó évi febr. 28-tól márcz. 14-ig. — Borsay Sámuel veszi Tóth József majorsági földét 1000 frtért. — Nagyházi János és neje Balogh Juliánna veszik Mikó Zsuzsánna háza fele részét 550 frtért. — Békési István és neje Varga Erzsébet veszik Veres István és neje Kurucz Juliánna köntöskerti szőllőjét 360 frtért. — Danka Ferencz és neje Székely Zsuzsánna veszik Veres Jánosné Ludmány Juliánna uj földét 80 frt 26 krért. — Özv. Csóka Imréné Bozóki Juliánna veszi Szoboszlai György és neje Szabó Sára csapókerti szőllőjét 435 frtért. — Ujvárosi János és neje Szücs Mária veszik Daróczy Mihályné Szilágyi Erzsébet téglaskerti szőllőjét 260 frtért. — Pozsgai Juliánna Gáspár Vinczéné veszi Némethi Józsefné Ujlaky Zsuzsánna háza fele részét 325 frtért. — Özv. Szilágyi Istvánné Szél Erzsébet veszi Ungvári

Folytatás a mellékleten.

nökösködése mellett fejthet ki a község elöljárósága üdvös munkálkodást.

E tekintetben is szerencsés Uj-Léta.

Van egy derék józan eszü, tapasztalt birója: Vizi János.

Ez a derék ember Maklárból költözött be s a milyen jó gazda, oly kitünö biró és családapa.

Mellette mint vezér, mint irányadó ott van egy fiatal jegyző: Varga Gyula.

Mondhatni egészen fiatal ember, de széleskörü közigazgatási ismeretekkel bir s a mi legfőbb, nagyon szereti a községét s van érzéke, hogy mint kell munkálkodni egy község felvirágoztatására.

E fiatal jegyző teremtett rövid egy év alatt oly sok üdvös dolgot, hogy hasábokat irhatnék róla.

Rend van a faluban s ez a legnagyobb érdem.

Most alakul meg az önkéntes tüzoltó egyesület. (Van egy 500 frtos fecskendőjök) Most létesül az annyira üdvös nép-könyvtár,

De ugy a fiatal derék jegyző, mint a hozzá méltó főbiró és az egész elöljáróság nem elégszenek meg azzal, a mit eddig tettek.

Nincs templomuk és iskolájok olyan, a minő megilletné őket.

Van egy imatermök és egy iskolájok, hol Csiha tanitó ur oktat 185 gyermeket, a mit én nem helyeselek. Az iskola 6 osztályu, leányok és fiuk vegyesen vannak s a nagy létszám és sok teendő, bizony kétessé tehetné a tanitás kellő sikerét.

Eleven tanfelügyelő még nem járt Uj-Létán, de hiszik, hogy Sipos Orbán kir. tanácsos, vármegyei kir. tanfelügyelő, e kiváló, buzgó szakférfiu e falut is oly figyelembe részesiti, mint azokat, melyekben a magyarositás mellett országos elismerésre méltóan müködik.

A lelkész Lénárd Péter tiszteletes ur erősen buzog, hogy csinos, tornyos templomjok és jó iskola legyen. Járnak, kelnek is ez ügyben s az egyházi és világi hatóságok sok szép igéretet tettek,

Az esperes nt. Szőke János ur, az egyházkerületi főjegyző Tóth Sámuel, gr. Dégenfeld József főispán és Fráter Imre egyházmegyei gondnokok támogatásaikról biztositották a jogos kérelmeikben fáradozókat s remélhetőleg már az összel állani fog a templom s bádog tornya messze beragyogón fogja hirdetni, hogy itt egy magát becsülni tudó szorgalmas nép találta fel a legkedvesebb otthont.

Élénk gondoskodását képezi most e derék nagy községnek, hogy olyan kis „kölcsön bank“ félét állitson fel, a mi alapjában véve megfelelne az e lap által is ismertetett városi takarékpénztárnak.

De még itt sem állanak meg, hanem keresnek létező terheik törlesztésére olcsó kölcsönt s a tervbe vett eszmék kivitelének könnyüsége azt engedi sejtetni, hogy Uj-Létának ez is sikerül.

Milyen jó volna ezekhez egy-egy jóltevő!

No de ez a község önerejéből lett azzá, a mi, önerejéből még többet is vihet ki.

Uraim! kik ott vagytok a cselekvések mezején, kiknek jóindulatától függ községek jó sorsa, megérdemli ez a derék uj falu, hogy figyelmetek rája irányuljon s hogy segitsétek jó indulattal, gyámolitó kegyességgel.

Remélhető, hogy a község egyházi és világi elöljárósága működésében meglesz a mindenkor kivánatos összhang s kivált a felsőbbségek fognak örömmel elkövetni mindent, hogy e község csakugyan az legyen, a mint már is erősen beválik: Bihar-vármegye boldog, virágzó községe!

Boldog, szerencsés község is az, melynek oly egyének irányozzák hajóját, mint Uj-Léta-é s ha terem volna sok szépet irhatnék még uj-létai tapasztalataimről.

Egyet nem akartam felemliteni, mert még összeszidnának, ha elibök kerülök. Azt, hogy akárhol vették, de igen szép — vendégszeretetök van. Ez az, a mit én itt is köszönök azoknak, a kik ebben oly páratlan szivességgel és előzékenységgel részesitettek.

Az öreg Értesitő.

פֶּסַח שֶׁל

A KÖZELGŐ

IZRAELITA

HUSVÉTI ÜNNEPEKRE:

ÜVEG-, PORCZELLÁN-,

ZOMÁNCZOZOTT

VASEDÉNYEKET

és mindenféle

EVŐESZKÖZÖKET

ajánl

Kaszanyitzky Endre

előbb

Kuhinka István K. DEBRECZENBEN.

(18.) 52—52.

BOSZNAY J. és TÁRSA

Debreczen, Czegléd-utcza.

Ajánlják **legnagyobb választékban** és **feltünő olcsó árak mellett** a

TAVASZI IDÉNYRE

ujonnan érkezett

legujabb női ruhaszöveteket

és mindenféle **díszeket, fekete divatkelméket jó mosó toille-, batiszt- atlasz-szateneket.**

Nagyválasztékban kaphatók:

Napernyők, futó-szőnyegek, függönyök, férfi gyapjukelmék, női és **férfi fehérnemüek, harisnyák, nyakkendők** és mindenféle

SZABÓ-KELLÉKEK.

Leszállitott árú

szövetek

egész idény alatt

árúsittatnak el.

(77.) 2—5.

HUBER JÓZSEF

FÉRFI ÖLTÖNY KÉSZITŐ

DEBRECZENBEN, A MEGYEHÁZ MELLETT (SAJÁT HÁZ)

Van szerencsém a t. közönséget értesiteni, hogy üzletemet a jelen évadra

a legkitünőbb bel- és külföldi kelmékkel

láttam el, ugy hogy bármily igényeknek képes vagyok eleget tenni; személyesen eszközölt bevásárlásaim folytán sikerült a **legdivatosabb szöveteket megszerezni.**

Főtörekvésem mindazáltal oda irányuland, hogy ezen kelmékből a **legjutányosabb árak mellett** az ízlésnek megfelelően szolgálhassak t. megrendelőimnek.

Ajánlom a t. közönségnek **minden e szakmába vágó rendeléseket,** nevezetesen: magyar, franczia, angol és német férfi ruhák, ugyszintén papi, katonai és mindenféle egyenruhák, valamint urasági szolgák ruháinak gyors, pontos és jutányos áron való elkészitését.

Az eddig irántam tanusitott szives bizalomért köszönetet mondva s a további becses megrendeléseiket kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Huber József

(67.) 3—3. férfi öltöny készitő, Debreczen.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl:

valódi oberndorfi **répa-magot,** legjobb minőségü franczia és magyar **luczerna-,** vörös virágu **lóhere-,** ugyszinte angol és franczia **fümagot.**

Búza páczoláshoz legjobb minőségü **kékkövet,** továbbá: **gépolajat, olajban tört festékeket,** mindennemü **fűszerárúkat**

legjutányosabb árakon.

A temesvári és aradi **tömöritett marhatrágya-gyáraktól** az egyedüli főraktárt átvettem és elfogadok egész kocsi rakományra ugy kisebb mennyiségü megrendeléseket is.

(25.) 20—40.

JENEY GYULA

DEBRECZEN

főtér, „Bika" szállodával szemben

Ajánlja dúsan felszerelt

VÁSZON-, BÉLÉS-, KÉZMÜ-

ÉS

RÖVIDÁRÚ RAKTÁRÁT,

nemkülönben a most ujonnan raktárra érkezett

női ruhaszöveteket,

hozzávaló díszeket,

színes mosó-velezeket

dús választékban,

a legolcsóbb árak mellett

Téli Himalaya-kendőket,

Függönyöket és ágyteritőket.

(53.) 6—10.

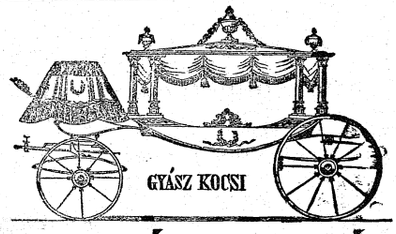

DANKÓ MIHÁLY

ajánlja ujonnan berendezett

TEMETKEZÉSI INTÉZETÉT,

Debreczenben,

Czegléd-utcza, a gyógyszertárral szemben.

Elvállal: **temetések rendezését,** a legnagyobb csinnal kiállitva ugy **helyben,** mint **vidéken.**

Hullaszállitás érczkoporsóban, légmentesen elzárva; minden irányban, — vasuton árszabás szerint.

Halottas-kocsiim a legmagasabb igényeknek is megfelelők.

Érez-művirág koszorukat szalag-irással, vagy a nélkül, a mai kor kivánalmaihoz mért

olcsó árért.

Teljes tisztelettel

(29.) 17—60. **DANKÓ MIHÁLY.**

Friss csiraképes

oberndorfi sárga buczokrépa,

magyar és franczia luczerna, steier lóhere, bükköny

és más mindennemü

gazdasági magvakat

jutányos árért ajánl

Geréby Fülöpnél

DEBRECZENBEN.

(17.) 10—52.

Kunz József és Társa

Budapest, Debreczen, N.-Várad.

Kiházasitási kelengye

teljes kiállitással.

Vászon, kész fehérnemü, divat és **rövidárú raktár.**

Bútorszövet, szőnyeg, **függöny, ágy-** és **asztalteritő, paplan** és **matrácz** legnagyobb választékban igen jutányos szabott árak mellett.

Lyncleum (parafaszőnyeg) bizományi raktár, eredeti gyári árakon.

(16.) 10—52.

PÁJER JÓZSEF

ÜVEG, PORCZELLÁN, LÁMPA és KONYHA BERENDEZÉSI NAGY RAKTÁRA DEBRECZEENBEN.

Anya-üzlet: Piacz-utcza, Stenczinger-ház. Fiók-üzlet: Főpiacz, Pércsi-sor.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy az összes raktáron levő pár 100 darab álló- és függő-lámpámat Ditmár-égőkkel ellátva, gyári áron árulom ki.

Tisztán kezelt **húsvéti kóser edényt** lehető olcsó árért szolgálom.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáromat, ugymint: **ét-, tea-, kávé-, mocca-, mosdó-** és **üveg-készleteimet** franczia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, dísztárgyakat, ugy **khina-ezüst** mint **alpakában** árjegyzék szerint, továbbá: **csont-** és **fanyelü asztali** és **dessert-késeket, mosdó-asztalokat** minden kivitelben.

Szoba díszitéshez nagyválasztékban szolgálhatnak **majolika-** és **terakotta-vázákat** és **korsókat,** ugyszinte **faldíszeket** és **szobrokat** minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abaujmegyei majolika-gyár szép kivitelü árúk bizományi raktárát, a mely gyártmányból dúsan el vagyok látva. — Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálok.

Ujdonság:

Igen jónak bizonyult szabadalmazott **svábbogár-fogók.** raktára. — Uj találmány. **Majom-kő,** mely minden fémet, ezüstöt is, pár percz alatt tükörényessé tesz, raktára alólirottnál. — Igen czélszerü amerikai találmány **papir-tálak** és **mosdó-készletek** jutányos áron. — Vidéki megrendeléseknél a csomagolásnál a legnagyobb gond fordittatik, az úton történendő kárt magamra vállalom. — A nagyérdemü közönség szives bizalmát kérve

maradok kiváló tisztelettel.

(20.) 11—52. **PÁJER JÓZSEF.**

TURBULYA MELLSZÖRP

ÉS

BONBON.

Ama megbecsülhetetlen gyógynövény kivonatából állittatik elő, melyet a természet a szenvedő emberiség javára és üdvére hoz létre, hogy az alább irt bántalmaknál ép oly gyorsan, mint hatékonyan segitsen.

Használható: **tüdő- és mellbaj, görcsös köhögés, szamárhurut, náthaláz** (influenza), **szükmellüség, nehéz légzés, rekedtség, katarrhus, hökhurut és a torok bajok különböző nemeinél.**

Egy üveg Turbulya mellszörp 1 frt, egy doboz mellbonbon 30 és 10 kr.

Gyári raktár Dózsa Árpád gyógyszerésznél Esztergom—Baján.

Főraktár D.r Rotschnek V. Emil gyógyszerész urnál Debreczenben.

(50.) 7—12.

IRÁNYI BÉLA

gazdasági gépgyár és nagy gépraktára

Debreczen N.-Várad-utcza 2227. sz.

Ajánlja egyedül valódi **„Hungaria-Drill"** többszörös arany-éremmel kitüntetett **Kühne E.**-féle **sorbavető gépeit, Lacke**-féle szabadalmazott és más fajta **boronákat,** ugyszintén többféle **vasekéket** jutányos gyári áron.

Leszih szabadalmazott zajtalan működésü **„Viktória"-rostákat,** mely a Backer-rostákat minden tekintetben felülmulja, továbbá:

mindenféle **gép-, kazán-** és **esztergályozás munkák** felvállaltatnak **szakszerü kivitel, felelősség** és **jutányos feltételek mellett.**

Teljes tisztelettel

IRÁNYI BÉLA.

(91.) 1—6.

Debreczen, 1891. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 217. sz.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagymennyiségben vasárolt

NŐI RUHASZŐVETEK

hozzávaló legujabb **díszek** már raktárunkra érkeztek s azokat ujonnan megnagyobbitott üzlethelyiségünkben

igen jutányos árakon árusitjuk el.

Az idén igen nagyválasztékban vettünk

napernyőket,

Trikó-derék és gyermek-ruhákat

feltünő olcsó árakhoz.

Szabó Lajos Fiai.

(13.) 34—52

Fogorvos. Fogorvos.

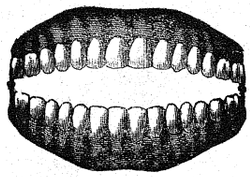

Az összes orvosi gyógytudományok tudora

Dr. NAGEL ZSIGMOND

fogorvos

Debreczen, Batthiányi-utcza, Stiber-ház

a legujabb BERLINI módszer szerint készit

műfogsorokat, fogtömeséket

(plombirozás).

Rendel: d. e. 9 – 12-ig. d. u. 2 – 6-ig.

Antiseptikus fogpora és szájvize kapható Dr. Rotschnek ur czegléd-utczai gyógyszertárában. (11) 31—52.

A „Tisza-löki takarékpénztár“ igazgatósága

f. évi március hó 22-kén d. u. 3 órakor, saját helyiségében

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tartand,

melyre minden részvényes, az alapszabály 23. §-ra való figyelmeztetéssel ezennel meghivatik.

A közgyűlés tárgya leend:

Az alapszabályok módositására vonatkozó igazgatósági javaslat.

Megjegyeztetik, miszerint a közgyűlés, tekintetnélkül a megjelent részvényesek száma s a letett részvények mennyiségére, az alapszabályok 28. §-a értelmében megtartatni fog.

T.-Lök, 1891. márczius 1-én.

(86) 1—1. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

ERFURTI FRIS

VETEMÉNY- és VIRÁG-MAGVAINKAT

megbizható forrásokból szerezvén; ugyszinte:

czukort, kávét és fűszereket,

mindennemü **főzeléket** és zöldség ujdonságokat,

mint kártifiol, hónapos retek, saláta,

uj kolompér stb.; — ugyszintén **czitromot, narancsot** is. — Fris **túrót** és kilónként fris

irós-vajat 1 frt 10 krjával.

Hogy minden árúink legelőnyösebben szerezhetők meg, kérjük annak igazolására szives megrendeléseikkel megtisztelni.

Tisztelettel

KONDOR M. J. és FIA

(476.) 10—10. **Czegléd-utcza, Simonffy-ház.**

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA

legujabb szerkezetü, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult felülmulhatlan kitünőségü, **fa-, szén- és szalmafütésre berendezett**

6-, 8- és 10 lóerejü locomobiljait

nagy tűzszekrénnyel, szab. szikrafogóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigelé legyőzhetlen maradt.

48, 54 és 60 láb széles vaskeretü gőzcséplőgépeit

szabad. meghosszabbitott rázóasztallal és sajátos szerkezetü szabad. nagy törekfarostával, mely rendkivüli előnyöket nyujtó ujitásokkal **immár közel 1000 darab működik** az országban a legfényesebb sikerrel; ugyszintén a **locomobil hátsó futókerekén könnyen és kényelmesen alkalmazható, uj találmányu**

Stibor-féle szabadalmazott körfürészeit, melyek egyszerüség és czélszerüség tekintetében az eddigi szerkezeteket **messze felülmulják**. Továbbá a legcsekélyebb vonóerőt igénylő, leggyorsabban dolgozó és mégis legbiztosabb kötést végző

Massey Toronto kévekötő aratógépeit, mely a mult évi párisi világkiállitás alkalmával **Noisielben** rendezett nemzetközi versenyen a világ leghiresebb készitményeivel sikra szállva a

„Grand Objet D'Art“

nyerte; **az egyetlen kitüntetés,** mely egy önálló üzemképes és árúba bocsátható kévekötő aratógépet érhet; **végül a legkitünőbb gyártmányu 2, 2½, 3 és 4 lóerejü gőzcséplőgarniturát** és legszolidabb szerkezetü **járgányos cséplőkészleteit,** valamint mindennemü mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező fizetési feltételek mellett

FEHÉR MIKLÓS a m. k. államvasutak gépgyára vezérügynöke, BUDAPEST, Üllői-út 25. Köztelek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. (84.) 1—6.

„KEGYELET“

TEMETKEZÉSI INTÉZET

Debreczenben.

Miklós-utcza sarkán, a megyeházzal szemben.

Azon nagymérvü kegyes pártfogás és támogatás, melyben engem a nagyérdemü gyászoló közönség szives volt húzamos időn át folytonosan részesiteni, valamint előnyös üzleti összeköttetéseimnél fogva oly helyzetbe jutottam, hogy a gyászoló feleknek ugy a legszegényebb, mint a legnagyobb igényeihez mérten a temetésekhez szükséges czikkeket rendkivül leszállitott árban szolgálhatom.

Hogy erről a nagyérdemü közönséget meggyőzzem, bátor vagyok az általam felállitott különböző osztályu temetések árairól szóló és minden nagyságu temetést részletesen kitüntető árakról összeállitott árjegyzéket tiszteletteljesen bemutatni és pedig:

Betü sorozat	A koporsó hossza centiméterekben	X.		IX.		VIII.		VII.		VI.		V.		IV.		III.	
		o s z t á l y															
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
A.	60	2	30	2	40	2	90	3	70	5	—	7	10	9	30	27	—
B.	70	2	60	2	80	3	10	3	90	5	30	8	50	11	—	29	—
C.	80	2	90	3	20	3	30	4	20	6	30	8	80	13	—	33	—
D.	90	3	20	3	40	3	60	4	70	7	—	9	40	15	50	37	—
E.	100	3	40	3	80	4	10	5	40	8	70	10	20	17	—	42	—
F.	110	3	60	4	20	4	60	6	90	10	20	12	30	19	—	47	—
G.	120	3	80	4	60	5	60	7	60	10	70	13	30	21	—	53	—
H.	130	4	—	5	—	6	10	8	50	12	90	14	80	24	—	62	—
I.	140	4	15	5	50	6	80	9	50	14	50	16	50	26	—	65	—
K.	150	4	10	6	—	7	90	11	40	16	—	18	70	29	—	71	—
L.	160	4	20	6	50	9	—	12	40	18	—	20	40	31	—	78	—
M.	170	4	20	7	50	10	10	13	80	20	50	23	96	34	—	82	—
N.	180	4	35	7	80	11	—	15	—	23	—	27	—	40	—	85	—
O.	190	4	30	8	50	12	—	17	—	24	—	31	30	41	—	90	—
P.	200	4	45	9	50	14	—	19	—	24	50	33	50	44	—	98	—
R.	210	4	50	10	—	16	—	20	—	25	—	36	—	46	—	110	—

Nagy raktár érez- és müvirág-koszorukban. Legolcsóbb **érezkoporsók**, 5 frtól 28-ig. Minden szinü **bársony** vagy **atlaszszal bevont koporsók**, gyermekek részére 10 forintól 25 forintig, felnőttek részére 25 forintól.

Vidéki megrendeléseknél a sorozat s osztályjelölendő. Sima fényezett koporsók minden szinben, felnőttek részére 5 forintól kezdve. — Érezállásu koporsók gyermekek részére 8 forintól 12-ig, felnőttek részére 12 frtól.

Tájékozásul bátor vagyok a nagyérdemü közönség figyelmét még a következőkre tisztelettel felhivni.

A nagyérdemü közönség bizonyára többször volt szemtanuja olyan eseteknek, a midőn embertársaink nem önhibájuk, hanem a sors mostoha végzete folytán jutottak nyomorba s mindenkitől elhagyatva, haláluk után senki által nem kisérve, talyigán hurczoltattak ki.

Hogy ily eseteknek eleje vétessék, felállitottam egy temetési osztályt, a mely például a fentjelzett O. sorozat X-dik osztálya szerint egy felnőtt egyén eltakaritását

egy 2 lovas-kocsival együtt 4 frt 35 krban

tünteti ki, mely osztályhoz egy koporsó, párna, ruha, sirás és 4 deák vagy más felekezetknél a legegyszerübb szertartás beleértendő, megjegyzendő azonban, miszerint a X-dik osztályu temetések bármely sorozatának kiszolgálásái minden egyes alkalomkor csakis egy, a hatóság vagy bármely testület által kiállitott szegénységi bizonyitvány alapján eszközlöm.

De kiterjedt figyelmem oly embertársaimra is, kik anyagi helyzetüknél fogva költségesebb temetést nem rendelhetnek meg, ezek részére a **IX-dik** osztályt állitottam fel, mely az **O.** sorozat szerint egy felnőtt egyén részére csak

8 forint 50 krajczárba kerül gyászkocsival együtt.

Továbbá vagyok bátor a nagyérdemü közönséget azon körülmény figyelembe vételére is felkérni, miszerint minden költségeseab temetéseknél és egy bizonyos összegig rugó vásárlásoknál a gyászkocsit ingyen szolgálom ki és pedig oly formán, hogy

a VIII-dik osztálynál már 10 forintig,
a VII-dik „ „ 15 „
a VI-dik „ „ 20 „
az V-dik „ „ 30 „
a IV-dik „ „ 40 „
a III-dik „ „ 50 forintig terjedő vásárlásnál

lesz a **két-fogatu gyászkocsi** ingyen előállitva.

Megemliteni kivánom, miszerint a IX-dik osztálytól lefelé a IV-ig minden osztályhoz egy koporsó, szemfedél, lepedő, párna, ruha, harisnya, sapka vagy fejdisz lesz kiszolgálva, melyhez még az osztálynak megfelelő szobadiszitések is beleértendők.

A **III-dik** osztályhoz a fentemlitetteken kivül még **100 gyászlap és egy külső koporsó lesz** kiszolgáltatva, a mennyiben a III-dik osztályhoz már vagy egy **érez.** vagy bármilyen szinü **bársony** vagy atlaszszal bevont **koporsót** szolgálok ki.

Ezen osztályokon kivül még egy II-dik és I-sö, valamint egész disztemetések is eszközöltetnek, melyeket azonban terjedelmes körülirás és nagyobb költség kimélés tekintetéből kénytelen vagyok e helyen kihagyni, azonban kárki, a nyomtatott és minden egyes osztályhoz tartozó szobadiszitést és ravatalozást határozottan kitüntető rajzokat üzletemben, bármely perczben megtekintheti.

A midőn a nagyérdemü közönségnek irányomban tanusitott eddigi figyelmét megköszönöm, vagyok bátor azon alázatos kérelemmel a nagyérdemü közönséghez fordulni, miszerint becses bizalmába továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel

(57.) 4—10. **FISCHER JÁNOS.**